

Manola (o *Menola*); i l'altra discrepància insuperable: GD, ND o ND'L no pot passar a la *n* simple de *Manola* (unànime en una vintena de mencions medievals i modernes); *b*) les propietats d'aquests Ametlla eren cap a l'actual terme de Santa Susanna: que és on se situa clarament *Madresenna* o *Maresenya* en el doc. f.º 127 de 1185; des d'allí fins a *Manola* (alou limitrof de la Vall d'Anguli de Calella) hi ha encara 10 k. més; i allí mateix se situen totes les propietats d'aquesta família (f.º 37 lín. 2, 6, 9.5f.): era, doncs, una identificació feta bastant a la babalà, només perquè hi ha certa semblança de lletres, no de sons. Que es tracta de gent d'Ametlla del Vallès ho veiem també perquè en el Cart. de Roca-rossa hi ha freqüent intercanvi de propietats amb pobles del Vallès oriental: Cànoves, Parets i algun altre. Justament en el doc. f.º 127, que fou l'esca de la identificació errònia, intervenen un propietari de *Marata* (G. de *Mederata*) i dos cavallers de Cànoves (*Cànuis*) i s'hi fa un donatiu a una «Maria de *Canis*». No és de creure que coincidís un Cànoves repetit en el Vallès i el Maresme i un *Ametlla* repetit en el Vallès i a Pineda. Hi ha dotzenes de NLL d'AMYGDALA a tot el domini català... Però en tot cas és radicalment impossible, i absurd lingüísticament que hi hagi res en comú entre el nom *Manòla* o *Menòla* i AMYGDALA /*Améndola* / *Amétlla*. Altrament la grafia *menola* amb *e*, que s'acosta a *Amendola* no és gens única en les mencions antigues: hem vist que hi ha *Manola* amb *a* en els docs. de 1226, 1284 i 1503. Pons Guri ha publicat més tard el *Diplomatari del Monestir de Sant Pol*, més antic que el de Roca-rossa, i allí hi ha encara altres mencions de *Manola*, en les quals la *a* és constant. Jo ja havia llegit en bona part el Cartulari de Roca-rossa a Solsona el 1964, quan encara era inèdit, i vaig recomanar a l'amic Pons que en fes l'edició; endemés excellent, fora d'alguns errors d'identificació que li hauríem estalviat si ens hagués consultat.

Manonelles, V. Masó

MANOSA

Mas del terme de Vilamarí (Gironès) (XLV, 10).

ETIM. Sembla idèntic a l'adj. *manós* o *amanós* (*DECat.* v, 326b19-44) que com a NL tindria el sentit d'«indret accessible», és a dir, de fàcil accés. J.F.C.

MANRANA, Font de ~

En el terme de Moixent (a la vall valenciana del

Cènnyoles, entre Ontinyent i Énguera (XXXII, 88.19, IGC 2º50x38º52). Materialment el nom sembla una variant fonètica de *marrana* (ovella vella), cf. el *Coll de la Marrana* al Pirineu de Camprodon-Núria (entre els pics de Bastiments i Gra de Fajol), car és fàcil la propagació de nasal (com en *manrada* *DECat.* v, 502a52ss. per *marrada*, *mangrana* < *magrana* etc), però s'hi oposa el fet que la forma valenciana és *mardà* i no *marrà*.

I el nom es repeteix, cosa singular, com a nom també d'una font, en el Ross., *Font de la Marrana* te. del Voló vora el Tec (XXIV, 184.6). En els bassals d'aquestes fonts canten les granotes, que duen el nom de *ranes*, arrelat en el català del Rosselló i del P.Val. Així pensem en noms com *Canta-rana* (riu de rossellonès). I això quasi ens força a admetre un cpt. amb un verb en imperatiu (com *Canta-rana*, *Cantallòps*, *Guarda-si-venen*, fr. *Écoute-s'il-pleuit*); i el verb *maner*, ll. MANERE 'romandre', que no era mort en romànic: oc. ant. *maner* 'rester, séjourner', cast. ant. *maner* (*DECat.* II, 232b1). Sembla, doncs: *man*, *rana*! 'queda-t'hi granota no hi manquis, no callis'.

MANRELLA, Coll de ~

En el Pirineu empordanès: pas des de La Vajol al poble vallespirenc de Les Illes. No pensem en MINORELLA ni en un dim. del ll. MARRA 'espècie de tràmec'. Car el nom es repeteix amb terminació masculina a l'alt Berguedà: L'Era de *Manrell*, pla desert dalt de les cingleres, entre La Nou i Malanyeu. Tots dos deuen resultar, doncs, del NP *Ven(d)rell*, amb propagació de la nasalitat. *Manrella* pot venir d'una formació adjectival *Collada Venrella*.

MANRESA

La ciutat capital de la regió cèntrica del Principat, que comprèn tota la conca del Llobregat i dels seus afluents, de Montserrat en amunt.

Pron. pop. Oscil·lant la forma comuna *manrèza* i la més local *màndrèza*. Ja el bon escriptor Argullol, del temps de La Renaixença, arrelat familiarment allà, observava que la gent local del Pla de Bages, tot pronunciant *divenres vinràs*, diuen *Mandresa* (en la revista «L'Excursionista», I, 1880, 466). Ja havia observat jo, en companys d'estudi en els anys 1920, la pronúncia *màndrèza*, en els xicotets manresans, *mànřèza* en els altres, i *màndrèza* anotava jo el 1924 a pagesos de Vallhonestà. Casac., en canvi, 1920ss. anotava *mànřèza* a Santpedor i a Canç (Camps), mentre que el seu informant d'Igualada vacil·là entre això i *màndrèza*, de tots tres resultava que al Pla de Bages ho diuen amb -nř, i a la part de Vic també però també molt amb -ndř.